

Zriadenie Stáleho rozhodcovského súdu

Stály rozhodcovský súd bol zriadený Asociáciou stálych rozhodcovských súdov, záujmovým združením právnických osôb, so sídlom: Bárdošova 2/A, 831 01 Bratislava, IČO: 45 744 912, zapísaným v registri záujmových združení právnických osôb vedenom Okresným úradom Bratislava pod č. OU-BA-OVVS1-2014/101372, v súlade s § 12 a nasl. zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov ako súkromný a nezávislý rozhodcovský súd za účelom uskutočňovania rozhodcovského konania ako alternatívneho mimosúdneho spôsobu riešenia sporov.

V zmysle legislatívnych zmien účinných od 1. januára 2015 platí, že rozhodcovská zmluva, ktorá odkazuje na Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Stály rozhodcovský súd a.s., so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 36 725 439, zapísaná v Obchodnom registri vedenom Okresným súdom Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č.: 4064/B, odkazuje na Stály rozhodcovský súd zriadený Asociáciou stálych rozhodcovských súdov, záujmovým združením právnických osôb, so sídlom: Bárdošova 2/A, 831 01 Bratislava, IČO: 45 744 912, zapísaným v registri záujmových združení právnických osôb vedenom Okresným úradom Bratislava pod č. OU-BA-OVVS1-2014/101372.

Súkromný charakter Stáleho rozhodcovského súdu

Stály rozhodcovský súd bol zriadený ako súkromná a nezávislá inštitúcia; jeho rozhodcovia nerozhodujú ako zástupcovia štátnej moci.

Právomoc Stáleho rozhodcovského súdu

Stály rozhodcovský súd rozhoduje výlučne spory vzniknuté z tuzemských a z medzinárodných občianskoprávných a obchodnoprávných vzťahov.

Stály rozhodcovský súd rozhoduje len spory, ktoré by v konaní pred všeobecným súdom mohli skončiť súdnym zmerom.

Stály rozhodcovský súd nemôže rozhodovať spory a) o vzniku, zmene alebo o zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam, b) o osobnom stave, c) súvisiace s núteným výkonom rozhodnutí, d) ktoré vzniknú v priebehu konkurzného a reštrukturalizačného konania, e) medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou.

Princíp dobrovoľnosti rozhodcovského konania

Stály rozhodcovský súd má právomoc rozhodnúť spor medzi jeho účastníkmi len v prípade, ak sa na tom účastníci dohodnú v rozhodcovskej zmluve.

Rozhodcovská zmluva

Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Rozhodcovská zmluva musí byť písomná, inak je neplatná. Nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom

najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci **Stáleho rozhodcovského súdu**.

Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej dohody alebo formu [rozhodcovskej doložky](#) k zmluve. Účastníci sa pritom môžu dohodnúť o tom, že rozhodcovská zmluva sa vzťahuje na riešenie ich budúcich sporov, ktoré vzniknú z ich vzájomných občianskoprávných a obchodnoprávných vzťahov, môžu sa však aj dohodnúť na rozhodcovskej zmluve v súvislosti s už vzniknutými spormi. Rozhodcovskú zmluvu je možné uzatvoriť aj ohľadom sporu, ktorý je už predmetom konania na všeobecnom súde.

Rýchlosť rozhodcovského konania

V rozhodcovskom konaní pred **Stálym rozhodcovským súdom** je možné dosiahnuť vydanie konečného rozhodnutia v priebehu niekoľkých mesiacov v závislosti od komplikovanosti a náročnosti prejednávaneho sporu. Ide tu o enormné zrýchlenie konania oproti konaniu pred všeobecnými súdmi, ktoré do dosiahnutia konečného rozhodnutia trvá niekoľko rokov.

K rýchlosti rozhodcovského konania prispieva:

- zásadne písomná forma rozhodcovského konania spolu s využitím možností elektronickej komunikácie (fax, e-mail)
- skutočnosť, že rozhodcovia majú dostatočnú možnosť venovať sporu potrebnú pozornosť na rozdiel od všeobecných súdov, ktoré sú v Slovenskej republike veľmi preťažené
- kontradiktórny charakter rozhodcovského konania (napr. v rozhodcovskom konaní sa vykonávajú len dôkazy navrhnuté účastníkmi rozhodcovského konania)
- aj keď je žalovaný účastník rozhodcovského konania nečinný Stály rozhodcovský súd pokračuje v konaní ďalej tak, aby čo najskôr zistil skutkový stav a sporná vec mohla byť spravodlivo rozhodnutá bez zbytočných prietáhov

Rýchlosťou rozhodcovského konania je zabezpečovaná efektívna ochrana práv účastníkov rozhodcovského konania. Stály rozhodcovský súd je pritom schopný zabezpečiť efektívnu a rýchlu ochranu práv účastníkov konania aj v prípade konaní o veľkom množstve pohľadávok s nízkou nominálnou hodnotou.

Nižšie náklady na rozhodcovské konanie

S rozhodcovským konaní sú v porovnaní s konaním pred všeobecnými súdmi spojené nižšie náklady. Je to spôsobené tým, že:

- poplatok za rozhodcovské konanie je vo väčšine prípadov nižší ako súdny poplatok za konanie pred všeobecným súdom
- vzhľadom na to, že v rozhodcovskom konaní nie je povinné zastúpenie advokátom, ušetria sa náklady spojené s poskytovaním právnych služieb advokátmi
- v prípade písomnej formy rozhodcovského konania sa ušetria náklady spojené s ústnymi pojednávaniami, ktoré sa uskutočňujú v konaní pred všeobecným súdom (napr. cestovné a pod.)
- vzhľadom na rýchlosť rozhodcovského konania sa eliminujú náklady spojené s množstvom úkonov uskutočňovaných v konaní pred všeobecnými súdmi

Treba pritom uviesť, že účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý bude v spore úspešný, ním vynaložené náklady bude povinný nahradiť účastník rozhodcovského konania, ktorý v spore úspešný nebol.

Skúsení rozhodcovia

V zozname rozhodcov **Stáleho rozhodcovského súdu** sú zapísaní kvalifikovaní a skúsení odborníci v oblasti práva, bankovníctva a ekonomiky. Praktické skúsenosti a odbornosť rozhodcov sú veľmi dôležité, pretože sú zárukou odborného posúdenia sporu a vydania spravodlivého rozhodcovského rozsudku.

Rozhodcovia sú pri svojom rozhodovaní nezávislí a nestranní, čo garantuje spravodlivé vyriešenie sporu pred **Stálym rozhodcovským súdom**.

Výber rozhodcov

Účastníci rozhodcovského konania sa aktívne podieľajú na výbere rozhodcov, ktorí budú rozhodovať ich spor.

Účastníci rozhodcovského konania majú možnosť vybrať rozhodcu s kvalifikáciou a skúsenosťami potrebnými pre objektívne a spravodlivé rozhodnutie sporu týkajúceho sa konkrétnej problematiky.

Účastníci rozhodcovského konania sa môžu v rozhodcovskej zmluve:

- dohodnúť na osobe jediného rozhodcu alebo na zložení trojčlenného rozhodcovského senátu
- dohodnúť na spôsobe určenia jediného rozhodcu alebo členov trojčlenného senátu

Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodnú v zmysle predchádzajúcej vety:

- v prípadoch, kedy má v rozhodcovskom konaní pred **Stálym rozhodcovským súdom** rozhodovať trojčlenný senát, každý účastník rozhodcovského konania navrhne jedného rozhodcu a rozhodcovia ustanovení na základe návrhov účastníkov rozhodcovského konania následne ustanovia tretieho predsedajúceho rozhodcu (predsedu senátu)
- v prípadoch, kedy má v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom rozhodovať jediný rozhodca, ustanoví rozhodcu predseda predsedníctva **Stáleho rozhodcovského súdu** z osôb zapísaných v zozname rozhodcov **Stáleho rozhodcovského súdu**

Účastníci rozhodcovského konania sa v súlade s rokovacím poriadkom **Stáleho rozhodcovského súdu** môžu dohodnúť aj na inom rozhodcovi, nezapísanom do zoznamu rozhodcov, ak takáto osoba spĺňa všeobecné ako aj osobitné podmienky pre zápis do zoznamu rozhodcov.

Na rozdiel od rozhodcovského konania v konaní pred všeobecným súdom účastníci konania nemôžu vôbec ovplyvniť výber sudcu, ktorý bude rozhodovať ich spor.

Rovnoprávne postavenie účastníkov rozhodcovského konania

Účastníci rozhodcovského konania pred **Stálym rozhodcovským súdom** majú rovné postavenie. Každému účastníkovi rozhodcovského konania sa poskytne rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu.

Písomná forma rozhodcovského konania

Rozhodcovské konanie pred **Stálym rozhodcovským súdom** je zásadne písomné, s tým, že **Stály rozhodcovský súd** rozhoduje na základe písomných vyjadrení účastníkov rozhodcovského konania, na základe predložených písomností a na základe vykonaných dôkazov.

Rozhodcovské konanie pred **Stálym rozhodcovským konaním** je ústne len, ak sa účastníci rozhodcovského konania v rozhodcovskej zmluve výslovne dohodli na ústnej forme rozhodcovského konania alebo ak niektorý z účastníkov rozhodcovského konania navrhne prejedanie veci na ústnom pojednávaní vo svojej prvej písomnosti adresovanej **Stálemu rozhodcovskému súdu** a ostatní účastníci s tým budú súhlasiť.

Dôverný charakter rozhodcovského konania

Rozhodcovské konanie pred **Stálym rozhodcovským súdom** je neverejné. Výhodou skutočnosti, že na rozhodcovské konanie nemá prístup verejnosť, je to, že účastníci rozhodcovského konania sú chránení pred únikom rôznych dôverných informácií o ich občianskoprávných a obchodnoprávných vzťahoch. Táto skutočnosť je podporená aj tým, že rozhodcovia sú povinní, a to aj po skončení svojej funkcie, zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone svojej funkcie alebo v súvislosti s ňou.

Na rozdiel od rozhodcovského konania konanie pred všeobecnými súdmi je verejné s tým, že verejnosť konania môže byť vylúčená len vo výnimočných a zákonom taxatívne stanovených prípadoch.

Zastupovanie účastníkov rozhodcovského konania

V rozhodcovskom konaní pred **Stálym rozhodcovským súdom** nie je povinné zastupovanie účastníkov konania advokátom. Účastník rozhodcovského konania sa môže rozhodnúť, či bude pred rozhodcovským súdom vystupovať sám, alebo či si zvolí zástupcu, ktorým môže byť aj iná osoba ako advokát.

Jednoinštančnosť rozhodcovského konania

Rozhodcovské konanie spravidla končí vydaním rozhodcovského rozsudku **Stálym rozhodcovským súdom** v jednoinštančnom konaní.

Len v prípade, ak si to účastníci výslovne dohodnú v rozhodcovskej zmluve, rozhodcovský rozsudok môže na základe žiadosti niektorého z nich podanej do 15 kalendárnych dní od jeho doručenia tomuto účastníkovi rozhodcovského konania preskúmať iný rozhodca (príp. rozhodcovia v trojčlennom senáte), zapísaní v zozname rozhodcov **Stáleho rozhodcovského súdu**.

Vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku

Právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok **Stáleho rozhodcovského súdu** má rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu, čo znamená, že je exekučným titulom, na základe ktorého je možné viesť exekúciu voči účastníkovi rozhodcovského konania, ktorému bola rozhodcovským rozsudkom uložená povinnosť.

Vzhľadom na to, že Slovenská republika je účastníkom Dohovoru o uznaní a výkone cudzích rozhodcovských rozhodnutí podpísanom v New Yorku 10. júna 1958 (uverejnený v Zbierke zákonov pod č. 74/1959 Zb.) vykonateľný rozhodcovský rozsudok **Stáleho rozhodcovského súdu** je bez komplikácií vykonateľný vo viac ako 140 štátoch, ktoré pristúpili k tomuto Dohovoru. Zoznam štátov, ktoré pristúpili k Dohovoru o uznaní a výkone cudzích rozhodcovských rozhodnutí je uvedený na web stránke www.uncitral.org

V oblasti vykonateľnosti rozhodnutí všeobecných súdov neexistuje žiadny medzinárodný dohovor, ktorý by mal obdobnú rozsiahlu pôsobnosť ako Dohovor o uznaní a výkone cudzích rozhodcovských rozhodnutí.